

لە میدیای كوردى و عەرەبى و ئەلمانى دا « كوردستانى نوئ ،خەبات، شرق الاوسط، دىر تاگە شىپىگل و دىر شىپىگل» دا چەند بابەتتىكى جۇراو جۆرم لەسەر ئەم بابەتە خویندەوہ... بە وتارەكەى قونسولنى گشتى چىن لە ھەولئىریشەوہ... بەتايىبەت وتارە كوردىبەھەكان بى لەزەت و بى ناوەرۆك و ھەر ھەموو لە ستايش و پىداھەلدان و نىشاندانى رووہ كەم جوانەكەى چىن و باسنىكى رۆژنامەوانى بەولاولوہ ھىچى تر نەبوون.. واتە كۆمەلنى وشەى بى ناوەرۆك.

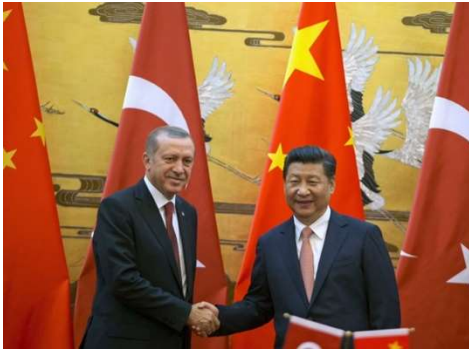
لە وتارى جەنابى قونسول دا ھاتووہ : چىن ھەلگىرى دروشمى ئاشتییە! باوہرى بە ۵ بنەماى پىكەوہ ژيان ھەيە! ئەوانىش بەكورتوكرمانجى برىتى لە : رىزى ھاوبەشى بۇ سەرورەى دەولتەھەكان! دەستدرىژى نەكردنە سەر يەكتر! دەست تىوہر نەدان لە كاروبارى ناوخوى يەكتردا و ... چىن سۆسىاليزم بەتايىبەتمەندى « چىن » بىھوہ پىرەو دەكات!..

ئەوہى جىبى پىكەنىنە باسشى لەوہ كرددوہ چىن دىموكراتىيە!! كەچى لە وتارى يۇبلىوۋمدا سەرۆك Xi pingping دەلئى : نەتەوہىكى بەھىز پىويستى بە سوپايەكى بەھىزە»... ئەم دروشمە و ھەموو دروشمە بى يەك و دوو فشە و درۆ و باقوبرىقەكانى تر دەسپىتەوہ...

من شەرم دژى چىن رانەگەياندووہ، بەلكو دەمەوئ ئەو بانگاشانە بەدرۆ بخەمەوہ و تىشكى راستى بخەمە سەر بابەتەكان وەك خويان، نەك لەبەر خاترى خاتران كارى پىنەكردن و مكىاجكردنى خەوش و نەنگىبەھەكان بگرمە ئەستۆ.

جارى ھەر لە بنەرتەوہ پىكەوہ ژيان و ئاشتى و دىموكراسى، پىويستى بە دروشمى سوپاي بەھىز نىيە... پاشان ئەوہى لەسەر ئەرزى واقع دەبىينىن، چىن پەيوەندى بە دەولتەتەوہ ھەيە نەك بە گەلانەوہ. بۇ

نمونه دولتهی ئیران به ناگر و ئاسن دژی نتهوه بندهستهکان ههلسوکموت دهکات، تورکیا بهههمان میکانیزم و خراپتر کورد دهکوژی و کوردستان و ئیران دهکات، کهچی چین باشترین دۆستایهتی و پیوهندی ئابووری و سیاسی لهتهکیاندا ههیه و هیچ داکوکییهک له مافی گهلانی بندهست ناکات، که بهشیکی گرننگ له هاوکیشهی ئاشتی و پیکهوه ژیان... بهواتایهکی تر بهرژوهندی ئابووری و قۆستنهوهی بازار و رهنگه کهموزور مانۆری دژایهتی نهمسریکاش ناوهروکی ههلهپهکهیان بیته.

ههرگیز نابیت ئهوهمان لهبیر بچیت، چین له ناوهوه خۆیسی بهههمان میکانیزمی زهبروزهنگ و دیکتاتورانه دژ به مافی کهمه نتهوهمییهکان و بهتاییهت کیشهی "تایوان"ه... به کورتی «خوی مالی له شوشیه، بویه داوا دهکات کس بهرد نهگرته مالی له شوشه دروست کراو...».

یوبیلیومه زیڕینهکهی ۱۰۰ سالهی پارتی کۆمهنیست ههر ئهم چرکهساته نییه، که سههرکهوتن له دواي سههرکهوتن بۆته ناویشانی حیزب و دولتهی ناوبراو. سههرهتا دهییت ئاماژه بدهینه راستیهک، پارتی کۆمونیستی چینی دروست بوو به ئامانجی رامالینی هیزه کۆلۆنییهکان لهسه کۆلهکهی سنگی و لاتهکهیان... بهو واتایهی ئهم میللهته بۆ سوود وهرگرتن لهم بیر و ئایدۆلۆژییه، دهستی گرتووه به چهمهکهانی ئهم بیرهوه به پیی بهرژوهندی خوی و ههلمهرجی و لاتهکهی. بهلی دهزانی زۆرینهی خهک به قهناعت یاخود نابه لانه بهم دۆخه رازین، ههر بویه حیزبی دهسه لاتدار نزیکه ۹۰ - ۱۰۰ ملیون ئهندامی ههیه. دهزانین ملیونهها خهک لهسه دهستی ئهم حیزبهدا له برسیتی و دواکهوتویی پرزگاریان بوو.. لی هاوکات دهشبئ بزانی بهس له نیوان ۱۹۵۸ - ۱۹۶۱ دا نزیکه ۶۰ ملیون کهسیان کوشتوو خویناویترین شوڕشیان بهریا کردوو به گهورهترین ژماره ی قوربانیهوه. دهرخستنی ئهم لایهنه ی چین لهو باس و وتارانهدا ئاماژه ی پئ نهراوه و دهبوو تیشکیان بخریته سه، چونکه بهشیکی زیندووی میژوووه راسته قینه کهن و گهرمه که ههمووی لی ناگادار بین.

له ئیستی "چین"دا له مندالیکهوه تا پیریکی پهکهوته له ژیر چاودیریدایه، رهنگه تاکه یهک شهقامی پهکین هیندهی شاریکی وهک بهرلین کامیرای چاودیری تیدا دانرا بیته... تاک لهسه کار و له مالهوه و لهسه شهقام و نیو پارکهکان چاودیری دهکری... توره کومه لایهتیهکان، توری پیوه بوونی نهیارانی رژی و دهسه لاته و رووبهریکی فراوانی چاودیری و سیخورییی دولته بهسه خهکهوه...

بزافه دیموکراسیهییهکان به توندترین شیوه سههرکوت دهکری... کهمه نتهوه و کهمینه ئاینیهکان دهچوسیندرینهوه... کیشهی «تایوان» به نامرۆفانهترین شیوه رهفتاری لهگه لدا دهکری... کوشتاره بهناوبانگه کهی ۱۹۸۹ لهناوه راستی شاری پهکین، پهلهیهکی تری شهرمهزاری سه ههنبیهی ئه دولته و حیزب و سه رانی کۆمونیستهیه...

میژووی ئەو حیزبە و ماو، لەبەر ئەوەی خویناوییه، چەند دۆستی هەیه! دە هیندە دوژمنی هەیه! چەند سەرکەوتنیان بە دەست هیناوه دەیان قات هیندە خوینیان رشتوو و شەرمەزاریی ناشارستانی و نادیموکراسیان تۆمار کردووه... خۆ نابیت هەر پەندە کوردییەکی خۆمان" ئەو نانه نانه ئیمرو له خوانه" پێرهو بکهین.

ئەو وڵاتە زەبەلاح و بەرینه پیاویک بەرپۆهی دەبات Xi Jinping ، که ناوی بۆتە Mao Tse Tuns سەردەم، گەورە و پیرۆز کراوه، وەک ریتوالتیکی ناینی بەراوەی خوایهک دەپەرستدریت.. بریاره تا لەژاندا بیت، بە سەرۆکی دەوڵەت بمینتێهوه. هەرچی دەسەلات و دەوڵەتە بە دەستی هەیهتی... کۆمەنیستە و بە سیستەمی سەرمایهداری حوکم دەکات، واتە کاپیتالیزمی مارکسی کردووه بە سۆسیالیزمی جینپینگ... تا بیت پایەکانی دەوڵەت بەهیزتر و مەحکەمتر دەکات، له کاتیکدا دەبوو پرۆلتاریا خاوم دەوڵەت نەبوایه!!!.. نەک هەرگیز وا بیرناکەنوه، بەلێ جەستەمی مرۆف دەکەنە خشتی هەلچینی تەلاری دەسەلات و بەهیز کردنی دەوڵەتەکیان.

ئەم سەرکرده کۆمینیستانه به ههزاران پهیکهريان بۆ دروست کراوه، گەشتیاران کاتی دەچنە چین ، که لەسالی ۲۰۱۹ دا نزیکەمی ۵۲ ملیۆن گەشتیار سەردانی چینی کردووه، دەبرین بۆ سەیری ئەم پهیکهراوه و میژووی ئەم سەرکردانهیان بۆ باس دەکری... وەزیری دەرەهی چین دەلێ: «هەر کەسێ سەردانی وڵاتی پیرۆزی شۆرش بکات، هیچ کاتی لەبیری ناچتێهوه، ئێمه له کوپوه هاتووین...»

چاودیرانی سیاسی به وردی سهرنج له هه‌لچوون و گه‌شه‌ی چین ده‌گرن و چاوه‌روان ده‌کرئ بێته زله‌یزی یه‌که‌م دوا‌ی ئه‌وه‌ی ئابوورییه‌که‌ی جیی به‌ یابان له‌ق کردووه له‌ ریزه‌بنیدیدا پله‌ دوو دوا‌ی ئه‌مه‌ریکا داگیر ده‌کات...

بۆچوونیش هه‌یه، که‌وا چین به‌م شێوه‌یه‌ بۆی مه‌یسهر نابیت، وه‌ک پرۆقیسۆر Wa Qiang ده‌لئ: «ترس هه‌یه هه‌ر چرکه‌ساتیک چین له‌ لوتکه‌وه به‌ریته‌وه». ئاخ‌ر له‌ نیو کۆمه‌لگه‌ی جیهانیدا چین وه‌تاق که‌وتوته‌وه.. له‌گه‌ل هه‌موو دراوسێکانی - که‌میک پاکسانی لئ ده‌رچئ- خراپترین په‌یوه‌ندی هه‌یه، ئه‌مه‌ریکا و ئه‌وروپای لئ در‌ندوگن، یاپان نه‌یاریتی و هندیش رکه‌به‌ری له‌گه‌ل ده‌کات.. چین و ده‌سه‌لاته‌که‌ی بۆ خۆ خۆشه‌ویست کردن و دۆزینه‌وه‌ی که‌نأل و ده‌روازه‌ی جو‌راو‌جو‌ری نزیک بوونه‌وه له‌ ده‌وله‌تان له‌م سه‌رده‌می په‌تای کۆرۆنا‌یه‌دا فاکسین ده‌فرۆشئ به‌ ۲۷ ده‌وله‌ت و به‌شی ۵۰ ده‌وله‌تیش به‌ خۆراییی ده‌به‌خشیته‌وه. که‌ میدیا و چاودیره ئه‌وروپاییه‌کان ئه‌م سیاسه‌ته‌یان ناوانه‌ دیبلۆماتی کوتان... / Impfung Diplomatie... هه‌روه‌ها وه‌ک هه‌ولئیک تری چین له‌ نیستادا خولی پآله‌وانیتی توپیی ئه‌مه‌ریکای لاتین Copa America به‌ریوه ده‌چئ، چین سپۆنسه‌ری ده‌کات، بۆ ئه‌وه‌ی ده‌ستی بگاته ئه‌و کیشوهره‌ی ته‌نیشته ئه‌مه‌ریکا و جئ پئی خۆی لئ قایم بکات... هاوکات، وه‌رچه‌رخاوه بۆ کیشوهری ئه‌فه‌ریقا و ده‌یه‌وئ له‌ویش بێته ئاغای سه‌ده‌ی ۲۱ و وه‌ک هه‌زارپئ پهل به‌ هه‌موو لایه‌ک دا بکیشئ... ئه‌وه‌ی جیی سهرنج و پیکه‌نینه، هاوکارییه‌کانی چین هه‌مووی به‌ شه‌رتی چه‌قویه و نابیت هه‌یج ولاتیک په‌یوه‌ندی به‌ «تایوان» Taiwan - هوه هه‌بیت و پشتیوانی بکات...

لێره‌دا چیرۆکیکم وه‌بیردینه‌وه، کاتی خۆی بآلیۆزخانه‌ی فه‌ره‌نسا له‌ تورکیا، داوه‌تی رۆژنامه‌نووسیکه‌ی فه‌ره‌نسی کرد بوو بابه‌تیکیان پێشکه‌ش بکات، به‌ مه‌رجی ئه‌وه‌ی رۆژنامه‌نووسی ناوبراو وشه‌ی کورد و ئه‌رمه‌ن به‌ ده‌میدا نه‌یه‌ت و باسیان لئوه نه‌کات.. که‌چی به‌ تورکیاشیان ده‌وت ولاتیکه‌ی دیموکراسییه‌!...

من ده‌مه‌وئ تیشک بخره‌ سه‌ر ئه‌وه‌ی سیاسی و نووسه‌ر و رۆژنامه‌نووسان چۆن له‌گه‌ل ئه‌م دیاره‌یه‌دا هه‌لسوکه‌وتیان کردووه... چییان له‌ هه‌قیقه‌ میژوو‌ییه‌که‌ ئه‌و ولاته و شو‌رشه‌که‌یی و ئایدۆلۆژییه‌که‌ی زانیوه، چییان بۆ ئیبه‌! بزاقه‌ رزگارخو‌ازه‌که‌مان هه‌ناوته‌وه!!...

باشه‌ گه‌ر میژوو ده‌رفه‌تی بدایه‌! ئه‌مانه‌ پیره‌وانی ماویزم! به‌ ته‌واوی سه‌ریی بکه‌وتنایه‌ و بگه‌شتنایه‌ته ئامانج ئیستا دۆخی کورد له‌ چ وێستگه‌یه‌ک ده‌بوو...! ئه‌وانیش وه‌ک ماو و ستالین و پۆل پۆتیا‌ن به‌ کورد ده‌کرد؟!!! ئه‌مه‌ په‌رسیار و گومانیکه‌ ده‌بیت به‌دوا‌چوونی جددی بۆ بکری.

من له‌وه دلنایام چۆن ئیستا شتی عه‌ماره‌پۆمان بۆ دینن له‌ پێشه‌سازی ته‌قلیدی "چین"ینییه‌وه، ئه‌وساش میژوو و حیکایه‌ته هه‌لبژارده درۆز نه‌کانیان به‌ پئی به‌رژه‌وه‌ندی ئایدۆلۆژی خویان بۆ گه‌یرا‌ینه‌ته‌وه... ئه‌م ره‌فتاره‌ش بووه مایه‌ی ئه‌وه‌ی نه‌هامه‌تییه‌کی زۆر به‌سه‌ر بژا‌قی کوردایه‌تیدا به‌ینن و له‌گه‌شتن به‌ ئامانجه‌کانی خۆی په‌کی بخه‌ن.

چونکه‌ به‌ دیدی مندا ده‌بوو جاران هه‌ر باسیک له‌ مه‌ر ماو و شو‌رشه‌ کولتوورییه‌که‌یی و سه‌رکه‌وتنه‌وه‌کانییه‌وه بکری، هاوت نامازه به‌ ره‌فتار و کردار مه‌کان، به‌ کوشتن و برین و برسی کردن و راوه‌دوونان و دیوه ناشرینه‌که‌ی شو‌رشه‌که‌وه بکری... هه‌روه‌ک ئیستا که‌باسی هه‌مان ولاته و حیزبه کۆمینه‌سته حاکمه‌که‌ی به‌ر هه‌و پێشچو‌وبه‌کانی ده‌کرئ، باس له‌ نادیموکراسی تا راده‌یه‌ی مۆدیرنترین ده‌وله‌تی « دیکتاتۆریی دیگیتالی» و سته‌مه‌کانی له‌ که‌مینه‌کان بکری...

ئەمۇ كات لە كۆنتىسېدا لە كېشان و نەخشىكردى وىنە راستەقىنەكەمى ئەمۇ دەولەت و حېزب و ئايدۆلۆژيا دوور نەدەكموتىنەمۇ و كەم و زۆر بەرپىرسانە ھەقىقەت و ماھىيەتى دەگويزرايەمۇ بۇ خۆينەران و خودى ئەزمۇنە گەمۇرەكە دەكەوتە بەردەم سەنگى مەھكەمى مېژووەمۇ...

ئاخر ھەر وەك چۆن ئىسلام ھەر خودى قسەكانى خوا نىيە، وەك لايەنگرەكانى پېمان دەفرۆشنەمۇ... قەعقاع و خاليد و سەقەفى و ھەزاران خوينزېژى تر بوونەتە پىكەپنەرى مېژووەكەمى و "خامەنەمى و ئەردوغان و قاعىدە و داعش" مەكانيان و سەدانى تىرىش ئىمىرۆ نوينەرايەتى ھەمان رېياز دەكەن. باسە بى براومەكانىش لەسەر تېومەرى ماركس ، وەك زۆرىنەيەك لە رۆشنىبىرانى كورد خويان پېوہ گرتووە، ھەر دەق و چەمكە دۆگماكان نىيە، بەلكو مېژووە خوينوويەكەمى ستالين و ماو و چاوپىسكو و كىم ئىل سۆن و سەدانى ترە و دروشمە برىقەدار مەكانمان لە كوگا دا بۇ دەرازينەمۇ و مەستى خەيال پلاويە خۆشەكەمى بەھەشت!! باشتر بلېم دىكتاتورىتى پروليتارياپېمان دەكەن.

بە كورتى و كىرمانجى: بووك بە ستایشى دايكى جوان و باش نايىت، و ئايدۆلۆژياى ژەھراوى بە شەكر شىرىن ناكرى و دەسەلاتى ستەمكارىش بە پروپاگەندە خۆشەمۇست ناكرىت و رېيازى چەواشەش بە توپزى ناسەپىندىرى و ھەرگىزىش سەرنەگىرى.

كەواتە با لە ئەزمۇنى راستەقىنە و دروستى گەلانى دىنيا پەرۆيەك دادىرىن و ھەرچېمان كرد و ھەلپژارد بۇ خزمەتى واقىعى و لات و نەتەمەكەمان بىت، نەك لاساىكرەنەمۇ كوپىرانە و بەخۆراپى قوربانيدان بۇ شتەگەلىك كە ھىچ پەيوەندى بە جەمۇھەرى كېشەكەمانەمۇ نەبىت...

ئىمە باش دەزانين و ئاگادارىن كەمۇ مېژووى نووسراو پىرە لە درۆ و داتاشين و ھەلبەستىن و ناشىرىنكردى خۆراپى و شارەنەمۇ راستى و جوانى و ھەقىقەتەكان و لىوان لىوہ لە بى دادى و ستەمكارى و خوين رشتنى خۆراپى...!!

ئىدى بەسە نە درۆمان لەگەلدا بەكەن! نە ھەول بەدن تەفرەمان بەدن، نە خۆشتان رىسواو و تاوانبارى بەردەم خوا و جەمۇەر و مېژووە بەكەن... ئاخر ھەزاران جارمان وت: ناو و نىشان و بانگاشە و دروشمەكان راستى و پېوہ نين، بەلكو كردار و ئاكام و بەرھەمەكان دروستى ھەقىقەتەكان دەسەلمىن.

ھەر ھەبن و بىمىن بۇ خزمەتى كوردبوون، كە راستەخۆ خزمەتە بە مرقاىەتى بوون..